

## Η επόμενη μέρα στα Ελληνοτουρκικά μετά την Αμμόχωστο.

Γράφει ο Στρατηγός Μιχαήλ Δημητρίου Κωσταράκος, Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ.



Κανένας δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι ξαφνιάστηκε. Ο κ. Ερντογάν και οι Τούρκοι πραγματοποιούν πάντα ό,τι εξαγγέλλουν, και εξαγγέλλουν εκ των προτέρων ό,τι πρόκειται να υλοποιήσουν. Από το 2016, όσοι ασχολούνται σοβαρά με την ανάλυση των πληροφοριών και την εκτίμηση της καταστάσεώς στα Ελληνοτουρκικά, διαλαλούν σε όλους τους τόνους και χωρίς αμφιβολίες ότι ο κ. Ερντογάν έχει αρχίσει μια προσπάθεια να αναγορευθεί σε «πατέρα των Τούρκων» σε αντικατάσταση του Μουσταφά Κεμάλ, στηριγμένος σε ένα αναθεωρητισμό που έχει σταδιακά μεταβληθεί σε νέο-οθωμανικό εθνικιστικό ισλαμισμό. Η κίνηση του αυτή άγγιξε κάποια «μεγαλοϊδεατική χορδή» του Τουρκικού λαού και τελικά έγινε αποδεκτή από το σύνολο του λαού και της αντιπολίτευσης.

Η θέση αυτή όμως του «πατέρα του Έθνους», παραδοσιακά κερδίζεται στην τουρκική εθνική συνείδηση κυρίως με κατάκτηση εδάφους και επέκταση της τουρκικής επιρροής και κυριαρχίας σε βάρος των γειτόνων της. Υποστηρικτικά και για τη διασφάλιση αυτής της δεσπόζουσας θέσης του κ. Ερντογάν στην Τουρκική Ιστορία έχουν εξαγγελθεί ή υλοποιηθεί «φαραωνικού επιπέδου» έργα και ενέργειες όπως το νέο Κανάλι στην Κωνσταντινούπολη καθώς

και άλλα μεγάλα έργα υποδομών, αλλά και δράσεις όπως η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί και αλλαγές νομοθεσίας με ισλαμικό προσανατολισμό που ανατρέπουν τον κοσμικό χαρακτήρα του Κεμαλικού κράτους. Η ισχυρή διπλωματική αντίδραση της Ελλάδος με τη μετατροπή των Ελληνοτουρκικών προβλημάτων σε Ευρωτουρκικά και οι ξεκάθαρες θέσεις της νέας Αμερικανικής Κυβέρνησης, οδήγησαν τον κ. Ερντογάν να επιχειρήσει ένα «ανατολίτικο» παραπλανητικό ελιγμό «παζαριού» με «επίθεση φιλίας και καθησυχασμού» προς την Ελλάδα και την Ευρώπη με παράλληλη σκλήρυνση στάσης προς την Κύπρο με δημιουργία τετελεσμένων κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου. Ελπίζει έτσι ότι η μεν Ελλάδα ανεπίσημα αλλά ουσιαστικά, θα εγκαταλείψει την Κύπρο να αντιμετωπίσει την κατάσταση μόνη της, θεωρώντας (εσφαλμένα) ότι η ίδια είναι ασφαλής, η ΕΕ θα εξαντληθεί σε «αυστηρές διακοινώσεις» και «έντονη δυσφορία» με τη βοήθεια της Γερμανίας ενώ οι Αμερικανοί που εκφράζονται καθημερινά εναντίον της επιθετικότητας του, τελικά θα ρίξουν τους τόνους για να μη διασπάσουν το ΝΑΤΟ και τον οδηγήσουν στην αγκαλιά της Ρωσίας.

Υπήρχε η διάχυτη πεποίθηση μεταξύ των αναλυτών ότι η αναγκασία για τον κ. Ερντογάν απόκτηση εδάφους θα γινόταν σε βάρος των ελληνικών νησιών ή της ελληνικής κυριαρχίας ή ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων. Ο «ελιγμός του παζαριού» του κ. Ερντογάν τον οδήγησε να αφήσει (προς στιγμήν, και αυτό το πιστεύω ακράδαντα) την Ελλάδα εκτός συγκεκριμένων εδαφικών απαιτήσεων, συντηρώντας όμως τη «φυσιογνωμία της κρίσης» με την γνωστή και συχνά χρησιμοποιούμενη απαίτηση αποστρατικοποίησης των νησιών. Ο άμεσος στόχος του έγινε πλέον η Κύπρος, τόσο με τη διακήρυξη της αδιάλλακτης θέσης του για τα «δύο κράτη», όσο και με το πρώτο βήμα (καμία αμφιβολία ότι θα ακολουθήσουν κι άλλα) του παράνομου ανοίγματος της Αμμοχώστου, μια ενέργεια διεθνώς αδιανόητη δεδομένου ότι αποτελεί όχι απλώς μη συμμόρφωση ή αδιαφορία, αλλά κατάφορη παραβίαση των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών.

Πιστεύω πραγματικά ότι δεν έχουμε πλέον το δικαίωμα να εθελουφλούμε με προσπάθειες κατευνασμού ή συνεννόησης, στο πλαίσιο της πολιτικής του «να τα βρούμε επιτέλους», που κάποιοι στην Ελλάδα και κυ-

ρίως στην Ευρώπη πρεσβεύουν ένθερμα. Αν η κατάφορα παράνομη ενέργεια του κ. Ερντογάν στην Κύπρο μείνει αναπάντητη από την Ελλάδα, την Κύπρο, την ΕΕ και τη διεθνή κοινότητα, θα έχει σίγουρα χειρότερη και δραματικότερη συνέχεια. Οι Τούρκοι, απόλυτα συμπαγείς πίσω από τον κ. Ερντογάν στις νέο-οθωμανικές του επιδιώξεις, αντιλαμβάνονται μόνο τη γλώσσα της ισχύος. Και ο απώτερος στόχος αυτής της αναθεωρητικής πολιτικής ισχύος δεν ολοκληρώνεται με το 3,5% των Βαρωσίων.

Η αντίδραση μας δεν πρέπει να εξαντληθεί σε αυστηρές διακοινώσεις, αποδοκιμαστικές εξαγγελίες, τηλεδιασκέψεις και άγρια βλέμματα. Θα πρέπει να είναι ο κυματοθραύστης πάνω στον οποίο θα συντριβεί επιτέλους η μελλοντική τουρκική αναθεωρητική σχεδίαση. Η ισχυρή αντίδραση της Ελλάδος και της Κύπρου πρέπει να συμπεριλάβει το ευρύτερο δυνατό φάσμα ενεργειών σε όλα τα fora και για όλα τα θέματα που αφορούν την Τουρκία και τις οποιεσδήποτε ενέργειες και δραστηριότητες της. Το τίμημα πρέπει να γίνει όσο το δυνατόν υψηλότερο. Όταν η Τουρκία υποστεί τις συνέπειες των πράξεων της και καταλάβει ότι εξ αιτίας του δυσβάστακτου κόστους ότι δεν μπορεί να τις συνεχίσει, τότε πλέον μπορούμε να αρχίσουμε να μιλάμε για συνεννόηση, προσέγγιση και λύσεις αμοιβαίου κέρδους.

Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι οποιαδήποτε στρατικοποίηση της αντίδρασής μας θα πρέπει να αποφευχθεί γιατί ευνοεί τον τουρκικό σχεδιασμό. Η στρατικοποίηση της καταστάσεως θα πρέπει να παραμείνει όπως πάντα σαν η τελευταία καταφυγή, αν και εφόσον η τουρκική επιθετικότητα περάσει σε άλλο επίπεδο απειλής.

Η Ελλάδα έχει αποδείξει ότι διαθέτει όχι μόνο αξιόπιστη και αποφασιστική διπλωματική ικανότητα με ισχυρά αντανακλαστικά, αλλά και μια φαρέτρα με δράσεις και ενέργειες που μπορούν (ελπίζουμε) να κάνουν τον κ. Ερντογάν, όχι να ανακαλέσει τις εξαγγελίες του (αυτό ενδεχομένως δεν θα γίνει ποτέ) αλλά να αναστείλει σιωπηρά και να διακόψει την υλοποίηση και τη συνέχιση τους και να καταλάβει επιτέλους, με τη βοήθεια και της διεθνούς κοινότητας και των εταίρων και συμμάχων μας, ότι το τίμημα που θα κληθεί να πληρώσει όταν καταφεύγει σε τέτοιες ενέργειες μπορεί να έχει

δυσβάστακτο κόστος για τον τουρκικό λαό αλλά το κυριότερο, στο χώρο των προσωπικών του επιδιώξεων, μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία την προσπάθεια του για την εξασφάλιση μιας μοναδικής και κυρίαρχης θέσης στην Τουρκική Ιστορία.

**Στρατηγός Μιχαήλ Δημητρίου Κωσταράκος, Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ.  
π. Πρόεδρος της Στρατιωτικής Επιτροπής της ΕΕ.**